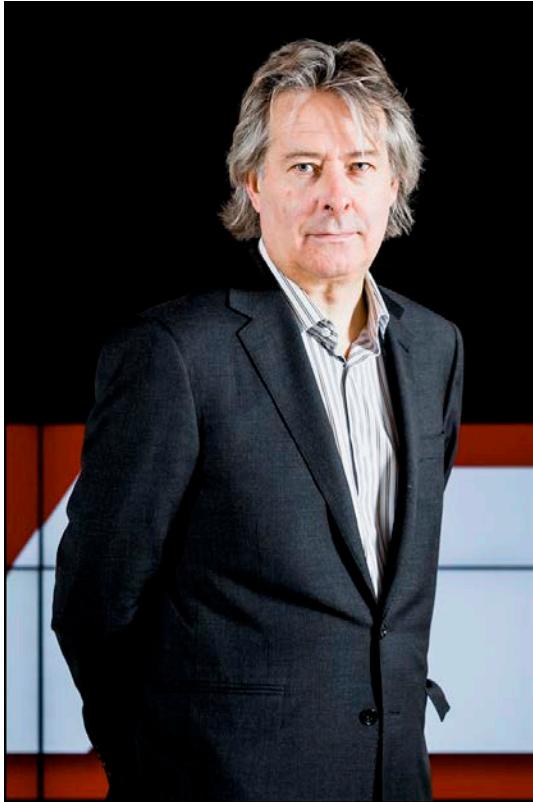

GOD **VG** SKIKK

Trafikkregler for redaksjonen i Verdens Gang

Til redaksjonens medarbeidere

Verdens Gangs redaksjonelle virksomhet er basert på lover, pressens etiske regelverk og en rekke andre normer og retningslinjer. Men først og fremst er det journalistisk teft i kombinasjon med god folkeskikk som gjelder.

Vi skal møte lesere og intervjuobjekter med respekt og vennlighet. Men være kritiske og bestemte når det er nødvendig.

En plass i VGs redaksjon er drømmejobben for mange. Vi som er så heldige å arbeide her, må aldri glemme at

vi er der for leseren og samfunnsoppdraget. Vi er totalt prisgitt lesernes og samfunnets tillit og respekt.

Det betyr blant annet at vi ikke må fremstå kyniske. Hver dag formidler vi ulykkeshendelser og andre saker som sprer sjokk, sorg og fortvilelse i familier, lokalsamfunn og nasjon. I slike saker er det viktig at vi viser omtanke både i fremferd, på trykk og hvordan vi opptrer i sosiale medier.

Vær Varsom- og Redaktørplakaten er viktige navigasjonsmidler for VGs nyhetsformidling. Men vi har også egne kjøreregler som til dels går lengre og mer detaljert til verks enn pressens offisielle regelverk.

Disse kan både leses som vår tolkning av regelverket og en utdypende praktisk guide gjennom en stadig mer utfordrende arbeidsdag, der ikke minst tidsfaktoren setter nye krav til mediehusets medarbeidere.

Torry Pedersen
November 2014

DE VANSKELIGE VALG

10.45-møtet skal spille en sentral rolle i vår presseetiske debatt. Dette er det daglige evalueringsmøte for all vår journalistikk og et åpent forum for meningsbrytning av presseetiske vurderinger. Referat fra møtene legges ut på bedriftens intranett.

Opp mot grensene

VGs journalistiske linje vil ofte gå i retning av det kontroversielle – grenseområder hvor det er naturlig at journalistisk vinkling og presentasjon kan bli gjenstand for debatt. VGs størrelse og gjennomslagskraft i hele befolkningen tilsier også at vi oftere enn andre medier vil bli vurdert ut fra hva vi faktisk gjør. I så henseende er det viktig å være klar over at VGs plattformer også fungerer som et stort utstillingsvindu for eventuelle feil.

Det er et ufravikelig krav til vår journalistikk, vår adferd og metode, at de preges av bevisste presseetiske valg. Tilfeldigheter og ubevisste innfall kan ikke prege vårt arbeid eller hva som publiseres.

I journalistens eget hode

I VG har vi gode systemer for kontroll og vurdering. Men fortsatt må det viktigste vurderingsnivå ligge i journalistens eget hode. Enhver må i utgangspunktet bevisst tenke gjennom hva man skriver og hva man ikke skriver.

VGs journalistikk skal være fri og uavhengig av politiske partier, interesseorganisasjoner, forvaltningsorganer og næringsinteresser – ja, også i forhold til våre egne eiere. Men vår frihet og uavhengighet i forhold til hele samfunnet strekker seg ikke lenger enn til at det vi publiserer skal være relevant, saklig og korrekt.

Det er den ansvarlige redaktørs rett og plikt å være den som i siste instans vurderer hva som er relevant å publisere, hva som er saklig, og ta stilling til om en opplysning er korrekt.

Full integritet

Integritet er et nøkkelord i forbindelse med utøvelsen av den frie og uavhengige journalistikk.

Vær Varsom-plakaten er blitt betydelig styrket på de områder som har med journalistisk integritet å gjøre. Våre interne trafikkregler nedfelt i "God VG-skikk" er på enkelte områder mer detaljerte og skal sikre vår redaksjonelle integritet.

Viktigst av alt er at alle kan opptre journalistisk helt uavhengig av næringsinteresser. Ingen journalist må drive korttidshandel med aksjer og verdipapirer innenfor tre måneders tidshorisont. Journalister som arbeider med økonomi, næringsliv og politikk bør ikke eie enkeltaksjer.

Kildene

Forholdet til kilder og kildebehandling er mer utførlig behandlet i VGs interne regelverk enn i Vær Varsom-plakaten. Det er et ufravikelig krav til VGs journalistikk at den skal bygge på flest mulig kilder. Den såkalte enkilde-journalistikken skal være en saga blott.

Hensynet til kildevern er absolutt. Vi garanterer våre tipsere anonymitet. At kildemateriale, f.eks. bilder, ikke skal utleveres, praktiseres også meget strengt i VGs redaksjon. Ingen part i

en straffesak, verken påtalemyndighet eller forsvar, skal kunne bruke VGs kildemateriale på annen måte enn slik vi har publisert det på en av våre plattformer.

Det er viktig å ha respekt for kilder og gjøre det klart for leseren hvilke kilder en sak bygger på. Når vi henter opplysninger eller utsagn fra andre medier, skal kilden alltid oppgis. Bare i begrenset grad bruker vi anonyme kilder for å beskrive faktiske hendelser og vurderinger som har stor samfunnsmessig betydning.

Sitatkunst

Vær Varsom-plakaten inneholder også bestemmelser om intervjuobjekters uttalelser. Vår standard bør strekke seg lenger enn til at pressen har en plikt til å gjengi meningsinnhold korrekt i det som brukes av uttalelser. Vi bør både kunne sitere korrekt og gjengi et meningsinnhold på en korrekt måte.

Vær Varsom-plakaten tar også opp spørsmålet om kilders rett til å endre sine uttalelser før de publiseres, og fastslår temmelig bombastisk at endringer av angitte uttalelser bør begrenses til korrigerende av faktiske feil eller misforståelser. Det kan bli et skjønsspørsmål. Vi bør ha en streng praksis med hensyn til dette overfor ressurssterke myndighetspersoner, en lempeligere praksis overfor vanlige mennesker, og vi må aldri bli blinde for at en smule pragmatisme kan bidra til tillitsforholdet mellom journalist og kilde.

Provokasjon

Fra tid til annen stilles redaksjonsledelsen overfor spørsmålet om provokasjon som journalistisk metode. Til dette ønsker vi å være svært restriktive. Falsk identitet og provoserende fremgangsmåte må bare brukes når det er spørsmål om å avdekke samfunnsmessige forhold av stor betydning. I VG skal ikke slike metoder benyttes uten at det er forelagt den øverste ansvarlige redaksjonelle ledelse.

Navn og bilde

De fleste kjennelser fra Pressens Faglige Utvalg mot VG gjelder utvalgets tolkning av publiseringsreglene i Vær Varsomplakaten. Med andre ord dreier det seg ofte om identifikasjon, billedbruk og journalistisk fremferd i dramatiske hendelser som involverer vanlige mennesker – hensynet til ofre og deres pårørende.

I kriminalsaker har VG en publisistisk tradisjon for å navngi siktede, tiltalte eller domfelte personer i forbindelse med grov narkotikakriminalitet, økonomisk kriminalitet av betydelig omfang og overlagte, grusomme drap eller tilsvarende voldsbruk. På bakgrunn av VGs kriminalpolitiske oppfatning mener vi at det i noen tilfeller kan være berettiget, ut fra allmennhetens informasjonskrav, å oppgi navnet til den saken gjelder.

Identifisering kan være aktuelt når man står overfor spørsmål om maktmisbruk eller misbruk av spesiell tillit som samfunnet har gitt den enkelte borger, eller saker hvor kriminelle handlinger kan ha direkte betydning for tilliten som samfunnet viser en bestemt person. Men det er ingen automatikk i dette heller. Hver sak må vurderes grundig ut fra sakens faktiske opplysninger. I Vær Varsom-plakaten åpnes det for identifisering når omtales identitet eller samfunnsrolle har klar relevans til de forhold som omtales.

I tillegg følger VG som hovedregel at en siktelse først skal vurderes av en rettsinstans (forhørsrettens vurdering av spørsmålet om det foreligger skjellig grunn til mistanke)

før det er aktuelt å identifisere vedkommende, eller det kan foreligge en tilståelse. Like viktig er det dessuten å presisere at politiet ikke skal være eneste kilde for de opplysninger som ligger til grunn for saken. Politiets opplysninger skal vurderes kritisk og skal sammenholdes med opplysninger og kommentarer fra vitner og advokater. Det ligger ingen automatikk i at VG skal offentliggjøre navn og bilde på personer etter oppfordring fra politiet.

Dessuten er det viktig å være oppmerksom på dette: Når VG bestemmer seg for at en person skal forbli anonym for leserne, så skal dette faktisk være tilfelle. Det holder ikke å droppe navnet – rettspraksis på dette felt tilsier at personen også skal kunne forbli anonym i sine nærmeste omgivelser. Dette legger sterke begrensninger på bruken av detaljerte opplysninger som kan virke identifiserende.

På den annen side kommer det også sterke begrensninger inn når vi velger å bruke navn i kriminalsaker. Da tilsier rettspraksis at vi må holde oss strengt til siktelsens faktiske innhold eller til en gjerningsbeskrivelse.

Vis omtanke!

I forbindelse med alvorlige og dramatiske hendelser som involverer ofre og pårørende, skal VGs journalistikk bygge på tillitsskapende arbeid preget av omtanke for berørte personers situasjon. Vi skal ikke buse rett på den som kanskje er hardest rammet.

Et annet presseetisk, kritisk moment er presentasjonen av en sak. Det skal være full dekning for en opplysning slik den fremstår som overskrift eller i andre elementer, som bidrar til stoffpresentasjonen.

VG publiserer ikke bilder som viser omkomne, norske personer eller deler av disse – av hensyn til de pårørende.

VG skal fortsatt utøve stor varsomhet i forbindelse med omtale av selvmord, og særlig med hensyn til spekulasjoner i motiv og opplysninger om metode eller andre forhold som kan bidra til å utløse selvmordshandlinger.

Hensynet til barna

Et annet forhold som vi i vår journalistikk skal ta spesifikt hensyn til, er omtanken for barn som blir innblandet i en sak. Varsomheten må gjelde alle barn som befinner seg i en vanskelig situasjon. Dette er også uttrykkelig slått fast i en egen paragraf i Vær Varsom-plakaten, som det er viktig å merke seg. I kriminalsaker skal VG dessuten føre en meget restriktiv linje med hensyn til å identifisere særlig unge personer.

God VG-skikk er god folkeskikk.

Selv om VG av og til kan og skal flytte grenser, så skal dette ikke skje på tvers av folkets rettsoppfatning og hva som anses som anstendig oppførsel og god skikk mellom mennesker. Da har vi til enhver tid også selv et ansvar for å vurdere hva som ligger innenfor disse rammene.

Trafikkregler

1. Integritet

- 1.1. Verdens Gangs medarbeidere skal opptre slik at det ikke oppstår tvil om deres egen eller redaksjonens integritet og troverdighet.
- 1.2. En avis som retter kritisk søkelys mot myndigheter, maktpersoner, organisasjoner og næringsliv, og som stiller spørsmål om habilitet, må stille strenge krav til egen integritet for å oppnå nødvendig troverdighet.
- 1.3. Alle redaksjonelle beslutninger i vår avis vil være en del av redaktøransvaret. Når slikt ansvar delegeres, forutsettes det lojalitet i alle ledd. I praksis innebærer dette bl.a.:
- 1.4. Redaksjonelle medarbeidere bør ikke ha bindinger, eller stille seg i avhengighetsforhold til enkeltpersoner, grupperinger, bedrifter, organisasjoner eller andre utenforstående, som kan tenkes å ha tilknytning til det stoffområdet vedkommende arbeider med i avisen.
- 1.5. Redaksjonelle medarbeidere bør ikke delta i underskriftskampanjer eller aksjoner, som kan reise tvil om den enkeltes eller redaksjonens uavhengighet og integritet.
- 1.6. Redaksjonelle medarbeidere bør ikke være involvert i næringsvirksomhet eller inneha aksjer eller andre eierinteresser innenfor områder som de arbeider med i avisen uten at redaksjonsledelsen er gjort oppmerksom på dette
- 1.7. Redaksjonelle medarbeidere må vise aktsomhet overfor mulige habilitetskonflikter. Dette gjelder også i forhold til den nærmeste familie.
- 1.8. Redaksjonelle medarbeidere bør som hovedregel ikke motta gaver eller andre ytelser i forbindelse med sitt arbeid for avisen.
- 1.9. Redaksjonelle medarbeidere må ikke uten redaksjonsledelsens vitende delta i gratisreiser eller annen form for sponsing som kan være egnet til å skape tvil om hver enkelts, og redaksjonens, uavhengighet og integritet.
- 1.10. Når VG selv er sponsor, skal det skje med full redaksjonell frihet.
- 1.11. Salg eller annen utnyttelse av redaksjonelt materiale kan bare skje etter spesiell tillatelse fra redaksjonsledelsen.
- 1.12. Redaksjonelle medarbeidere kan bare påta seg journalistiske oppdrag utenfor avisen etter spesiell tillatelse fra redaksjonsledelsen.
- 1.13. Redaksjonelle medarbeidere skal ikke delta i markedsføring av kommersielle produkter.

2. Kilder og kildebehandling

- 2.1. Kilder til opplysninger som gjengis i avisen, bør som hovedregel fremstå med fullt navn.
- 2.2. Anonyme kilder kan brukes når det er eneste mulige måte å få frem viktig informasjon.
- 2.3. Bruk av anonyme kilder krever skjerpet aktsomhet.
- 2.4. Redaksjonen påtar seg et særlig ansvar ved å gå god for anonyme kilders troverdighet.
- 2.5. Opplysning om anonyme kilder kan bare gis med kildens eget samtykke som er gitt direkte til redaktør eller journalist utenfor kontroll av andre.
- 2.6. Bare sjefredaktør, eller stedfortreder, kan fravike det absolutte kildevern, etter kildens samtykke.
- 2.7. Redaksjonelle medarbeidere fritas ikke for plikt til absolutt kildevern selv om kilden har opptrådt illojalt ved for eksempel å gi feilaktige opplysninger.
- 2.8. Det er viktig å strebe etter flest mulig kilder til opplysninger.
- 2.9. Upublisert materiale kan bare utleveres til utenforstående etter spesiell tillatelse fra redaksjonsledelsen.
- 2.10. Det er nødvendig med skjerpet hensynsfullhet og aktsomhet overfor kilder som gir opplysninger i forbindelse med sorg, ubalanse eller annet mentalt press.
- 2.11. Kilder eller øyenvitner som har vært utsatt for, eller er involvert i, katastrofer og ulykker, må behandles med spesiell varsomhet og omtanke.

3. Personlig fremtreden

- 3.1. Verdens Gangs redaksjonelle medarbeidere representerer landets største avis. Vi vil, som følge av dette, alltid pådra oss spesiell oppmerksomhet.
- 3.2. Redaksjonelle medarbeidere skal ha en vennlig og omtenksum holdning til personer de kommer i kontakt med.
- 3.3. Redaksjonelle medarbeidere skal ha en personlig fremtreden som er i overensstemmelse med god skikk.

Stiftelseserklæring

Verdens Gang AS er en mediebedrift med avisutgivelse og beslektet virksomhet som formål. Avisen Verdens Gangs formål er å være en partipolitisk og økonomisk uavhengig dagsavis for hele landet. Grunnleggende retningslinjer for Verdens Gang er fastlagt ved etablering i 1945. Det skal være avisens oppgave å bygge bro over motsetninger i samfunnet og å dempe politisk strid som ikke er begrunnet i ideologiske forskjeller. Dette ser avisen som et mål også på det internasjonale plan gjennom sitt positive syn på mellomfolkelig samarbeid. I enhver sammenheng vil avisen kjempe mot ytterliggående, samfunnsnedbrytende tendenser.

Avisen bygger på humanistiske idealer og de grunnleggende demokratiske verdier.

Verdens Gang AS skal drive på grunnlag av sunne forretningsmessige prinsipper, med sikte på å trygge arbeidsplassene, og med lønnsomhet for den samlede virksomhet som mål.

Overordnede mål

Verdens Gang skal være en riksavis som er tilgjengelig for størst mulig del av landets befolkning. Verdens Gang AS skal ledes slik at driften gir et forsvarlig økonomisk resultat. Verdens Gang AS skal ha gode og trygge arbeidsplasser. Disse mål skal ikke oppnås på bekostning av den redaksjonelle integritet, som er nedfelt i stiftelseserklæringen og i Redaktørplakaten.

Verdens Gangs egenart og kvalitet skal uttrykkes gjennom innhold og utforming.

- Avisen skal inneholde en overveiende andel egenprodusert stoff.
- Avisen skal delta aktivt og selvstendig i samfunnsutviklingen.
- Avisen skal være mest mulig aktuell når den tilbys leserne.

Det skal drives en aktiv og kontinuerlig produktutvikling i god kontakt med leserne.

(Stiftelseserklæring, de overordnede mål og retningslinjene ble vedtatt i forbindelse med at VG ble aksjeselskap 1. januar 1989.)

Redaktørens plikter og rettigheter

En redaktør skal alltid ha frie mediers ideelle mål for øye. Redaktøren skal ivareta ytringsfriheten og etter beste evne arbeide for det som etter hans/hennes mening tjener samfunnet.

Gjennom sitt medium skal redaktøren fremme en saklig og fri informasjons- og opinionsformidling. Redaktøren skal etterstrebe en journalistikk som gjør det klart for mottakeren hva som er reportasje og formidling av informasjoner og fakta, og hva som er mediets egne meninger og vurderinger.

En redaktør forutsettes å dele sitt mediums grunnsyn og formålsbestemmelser. Men innenfor denne rammen skal redaktøren ha en fri og uavhengig ledelse av redaksjonen og full frihet til å forme mediets meninger, selv om de i enkelte spørsmål ikke deles av utgiveren eller styret. Kommer redaktøren i uløselig konflikt med mediets grunnsyn, plikter han/hun å trekke seg tilbake fra sin stilling. Redaktøren må aldri la seg påvirke til å hevde meninger som ikke er i samsvar med egen overbevisning.

Den ansvarshavende redaktør har det personlige og fulle ansvar for mediets innhold. Redaktøren leder og har ansvaret for sine medarbeideres virksomhet, og er bindeleddet mellom utgiveren/styret og de redaksjonelle medarbeiderne. Redaktøren kan delegere myndighet i samsvar med sine fullmakter.

Denne erklæring er blitt til i samarbeid mellom Norske Avisers Landsforbund (nå Mediebedriftenes Landsforening) og Norsk Redaktørforening, vedtatt av begge organisasjoner 22. oktober 1953, revidert i 1973 og i 2004.

Vær Varsom

(Gjelder for klager på materiale publisert etter 1.1.2006)
Etiske normer for pressen (trykt presse, radio, fjernsyn og nettpublikasjoner)
Vedtatt av NORSK PRESSEFORBUND

Første gang i 1936, senere revidert i 1956, 1966, 1975, 1987, 1989, 1990, 1994, 2001, 2005, 2007 og 2013 (gjeldende fra 01.07.2013).

Den enkelte redaktør og medarbeider har ansvar for å kjenne pressens etiske normer og plikter å legge disse til grunn for sin virksomhet. Presseetikken gjelder hele den journalistiske prosessen, fra innsamling til presentasjon av det journalistiske materialet.

1. Pressens samfunnsrolle

1.1. Ytringsfrihet, informasjonsfrihet og trykkefrihet er grunnelementer i et demokrati. En fri, uavhengig presse er blant de viktigste institusjoner i demokratiske samfunn.

1.2. Pressen ivaretar viktige oppgaver som informasjon, debatt og samfunnskritikk. Pressen har et spesielt ansvar for at ulike syn kommer til uttrykk.

1.3. Pressen skal verne om ytringsfriheten, trykkefriheten og offentlighetsprinsippet. Den kan ikke gi etter for press fra noen som vil hindre åpen debatt, fri informasjonsformidling og fri adgang til kildene. Avtaler om eksklusiv formidling av arrangementer skal ikke være til hinder for fri nyhetsformidling.

1.4. Det er pressens rett å informere om det som skjer i samfunnet og avdekke kritikkverdige forhold. Det er pressens plikt å sette et kritisk søkelys på hvordan mediene selv fyller sin samfunnsrolle.

1.5. Det er pressens oppgave å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.

2. Integritet og ansvar

2.1. Den ansvarlige redaktør har det personlige og fulle ansvar for mediets innhold.

2.2. Den enkelte redaksjon og den enkelte medarbeider må verne om sin integritet og troverdighet for å kunne opptre fritt og uavhengig overfor personer eller grupper som av ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innhold.

2.3. Redaksjonelle medarbeidere må ikke ha oppdrag eller verv, økonomiske eller andre bindinger som kan skape interessekonflikter i sammenheng med deres redaksjonelle oppgaver. De må unngå dobbeltroller som kan svekke deres troverdighet. Vis åpenhet om forhold som kan påvirke redaksjonelle medarbeideres habilitet.

2.4. Redaksjonelle medarbeidere må ikke utnytte sin stilling til å oppnå private fordeler.

2.5. En redaksjonell medarbeider kan ikke pålegges å gjøre noe som strider mot egen overbevisning.

2.6. Avvis alle forsøk på å bryte ned det klare skillet mellom reklame og redaksjonelt innhold. Avvis også reklame som tar sikte på å etterligne eller utnytte et redaksjonelt produkt, og som bidrar til å svekke tilliten til den redaksjonelle troverdighet og pressens uavhengighet.

2.7. Gi aldri tilsagn om redaksjonelle motytelser for reklame. Det som offentliggjøres, skal være et resultat av en redaksjonell vurdering. Sørg for å opprettholde det klare skillet mellom journalistikk og kommersiell kommunikasjon også ved lenking og andre koplinger.

2.8. Det er uforenlig med god presseskikk å la sponing påvirke redaksjonell virksomhet, innhold og presentasjon.

2.9. Redaksjonelle medarbeidere må ikke motta pålegg om oppdrag fra andre enn den redaksjonelle ledelse.

3. Journalistisk atferd og forholdet til kildene

3.1. Kilden for informasjon skal som hovedregel identifiseres, med mindre det kommer i konflikt med kildevernet eller hensynet til tredjeperson.

3.2. Vær kritisk i valg av kilder, og kontroller at opplysninger som gis er korrekte. Det er god presseskikk å tilstrebe bredde og relevans i valg av kilder. Vær spesielt aktsom ved behandling av informasjon fra anonyme kilder, informasjon fra kilder som tilbyr eksklusivitet, og informasjon som er gitt fra kilder mot betaling.

3.3. Det er god presseskikk å gjøre premissene klare i intervjusituasjoner og ellers overfor kilder og kontakter. Avtale om eventuell sitatsjekk bør inngås i forkant av intervjuet, og det bør gjøres klart hva avtalen omfatter og hvilke tidsfrister som gjelder. Redaksjonen selv avgjør hva som endelig publiseres.

3.4. Vern om pressens kilder. Kildevernet er et grunnleggende prinsipp i et fritt samfunn og er en forutsetning for at pressen skal kunne fylle sin samfunnsoppgave og sikre tilgangen på vesentlig informasjon.

3.5. Oppgi ikke navn på kilde for opplysninger som er gitt i fortrolighet, hvis dette ikke er uttrykkelig avtalt med vedkommende.

3.6. Av hensyn til kildene og pressens uavhengighet skal upublisert materiale som hovedregel ikke utleveres til utenforstående.

3.7. Pressen har plikt til å gjengi meningsinnholdet i det som brukes av intervjuobjektets uttalelser. Direkte sitater skal gjengis presist.

3.8. Endring av avgitte uttalelser bør begrenses til korrigerende av faktiske feil. Ingen uten redaksjonell myndighet kan gripe inn i redigering og presentasjon av redaksjonelt materiale.

3.9. Opptre hensynsfullt i den journalistiske arbeidsprosessen. Vis særlig hensyn overfor personer som ikke kan ventes å være klar over virkningen av sine uttalelser. Misbruk ikke andres følelser, uvitenhet eller sviktende dømmekraft. Husk at mennesker i sjokk eller sorg er mer sårbare enn andre.

3.10. Skjult kamera/mikrofon eller falsk identitet skal bare brukes i unntakstilfeller.

Forutsetningen må være at dette er eneste mulighet til å avdekke forhold av vesentlig samfunnsmessig betydning.

3.11. Pressen skal som hovedregel ikke betale kilder og intervjuobjekter for informasjon. Vis moderasjon ved honorering for nyhetstips. Det er uforenlig med god presseskikk å ha betalingsordninger som er egnet til å friste mennesker til uberettiget å trå innenfor andres privatsfære eller gi fra seg personsensitiv informasjon.

4. Publiseringsregler

4.1. Legg vekt på saklighet og omtanke i innhold og presentasjon.

4.2. Gjør klart hva som er faktiske opplysninger og hva som er kommentarer.

4.3. Vis respekt for menneskers egenart og identitet, privatliv, etnisitet, nasjonalitet og livssyn. Vær varsom ved bruk av begreper som kan virke stigmatiserende. Fremhev ikke personlige og private forhold når dette er saken uvedkommende.

4.4. Sørg for at overskrifter, henvisninger, inngresser og inn- og utannonseringer ikke går lenger enn det er dekning for i stoffet. Det er god presseskikk å oppgi kilden når opplysninger er hentet fra andre medier.

4.5. Unngå forhåndsdomming i kriminal- og rettsreportasje. Gjør det klart at skyldspørsmålet for en mistenkt, anmeldt, siktet eller tiltalt først er avgjort ved rettskraftig dom. Det er god presseskikk å omtale en rettskraftig avgjørelse i saker som har vært omtalt tidligere.

4.6. Ta hensyn til hvordan omtale av ulykker og kriminalsaker kan virke på ofre og pårørende. Identifiser ikke omkomne eller savnede personer uten at de nærmeste pårørende er underrettet. Vis hensyn overfor mennesker i sorg eller ubalanse.

4.7. Vær varsom med bruk av navn og bilde og andre klare identifikasjonstegn på personer som omtales i forbindelse med klanderverdige eller straffbare forhold. Vis særlig varsomhet ved omtale av saker på tidlig stadium av etterforskning, i saker som gjelder unge lovovertridere, og der identifiserende omtale kan føre til urimelig belastning for tredjeperson. Identifisering må begrunnes i et berettiget informasjonsbehov. Det kan eksempelvis være berettiget å identifisere ved overhengende fare for overgrep mot forsvarsløse personer, ved alvorlige og gjentatte kriminelle handlinger, når omtaltes identitet eller samfunnsrolle har klar relevans for de forhold som omtales, eller der identifisering hindrer at uskyldige blir utsatt for uberettiget mistanke.

4.8. Når barn omtales, er det god presseskikk å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet. Dette gjelder også når foresatte har gitt sitt samtykke til eksponering. Barns identitet skal som hovedregel ikke røpes i familietvister, barnevernssaker eller rettssaker.

4.9. Vær varsom ved omtale av selvmord og selvmordsforsøk. Unngå omtale som ikke er nødvendig for å oppfylle allmenne informasjonsbehov. Unngå beskrivelse av metode eller andre forhold som kan bidra til å utløse flere selvmordshandlinger.

- 4.10. Vær varsom med bruk av bilder i annen sammenheng enn den opprinnelige.
- 4.11. Vern om det journalistiske fotografiets troverdighet. Bilder som brukes som dokumentasjon må ikke endres slik at de skaper et falskt inntrykk. Manipulerte bilder kan bare aksepteres som illustrasjon når det tydelig fremgår at det dreier seg om en montasje.
- 4.12. For bruk av bilder gjelder de samme aktsomhetskrav som for skriftlig og muntlig fremstilling.
- 4.13. Feilaktige opplysninger skal rettes og eventuelt beklages snarest mulig.
- 4.14. De som utsettes for sterke beskyldninger skal så vidt mulig ha adgang til samtidig imøtegåelse av faktiske opplysninger. Debatt, kritikk og nyhetsformidling må ikke hindres ved at parter ikke er villig til å uttale seg eller medvirke til debatt.
- 4.15. De som er blitt utsatt for angrep skal snarest mulig få adgang til tilsvaret, med mindre angrep og kritikk inngår som ledd i en løpende meningsutveksling. Ha som krav at tilsvaret er av rimelig omfang, holder seg til saken og har en anstendig form. Tilsvaret kan nektes dersom den berørte part, uten saklig grunn, har avvist tilbud om samtidig imøtegåelse i samme spørsmål. Tilsvaret og debattinnlegg skal ikke utstyres med redaksjonell, polemisk replikk.
- 4.16. Vær varsom med å lenke fra digitale utgaver til innhold som bryter med god presseskikk. Sørg for at lenker til andre medier eller publikasjoner er tydelig merket. Det er god presseskikk å informere brukere av interaktive tjenester om hvordan publikasjonen registrerer og eventuelt utnytter bruken av tjenestene.
- 4.17. Dersom redaksjonen velger ikke å forhåndsredigere digitale meningsutvekslinger, må dette bekjentgjøres på en tydelig måte for de som har adgang til disse. Redaksjonen har et selvstendig ansvar for så snart som mulig å fjerne innlegg som bryter med god presseskikk.

Ord og bilder er mektige våpen, misbruk dem ikke!

Tekstreklame og sponing

Vedlegg til Vær Varsom-plakaten.

Tekstreklameplakaten er et regelverk i tillegg til Vær Varsom-plakaten. Reglene om tekstreklame og sponing gjelder som etiske retningslinjer og legges til grunn for klagebehandling i Pressens Faglige Utvalg. Alle medlemmer av Norsk Presseforbunds grunnorganisasjoner plikter å arbeide etter disse regler, uavhengig av om publisering skjer på papir, nett, TV, radio, mobil eller andre plattformer.

Medienes troverdighet er avhengig av et klart skille mellom redaksjonelt stoff og reklame/sponing. Publikum skal være trygg på at det redaksjonelle stoffet springer ut av en selvstendig og uavhengig journalistisk vurdering, og at innhold og presentasjon er uten bindinger til utenforstående interesser.

Tekstreklame oppstår når produkter og kommersielle interesser blir eksponert eller positivt omtalt på redaksjonell plass ut fra andre hensyn enn uavhengig og kildekritisk journalistikk.

Tekstreklame er uforenlig med god presseskikk. Alle former for sponing som kan føre til tekstreklame, må unngås.

1. Produktomtaler og produkteksponering skal være journalistisk motivert. Utvalg av produkter eller tjenester som omtales, og informasjon som formidles, skal skje på grunnlag av journalistiske vurderinger. Hensikten må aldri være å reklamere for produkter eller tjenester. Også presentasjonsformen må være slik at stoffet ikke oppfattes som reklamebudskap.
2. Temabilag og temasider er redaksjonelle produkter som stiller særlige krav til journalistisk integritet. Både planlegging, innhold og presentasjon skal skje i pakt med ordinære prinsipper for redaksjonell uavhengighet og kildekritikk. Annonsebilag er ikke et redaksjonelt produkt, og skal ha en form og en merking som gjør at det ikke kan forveksles med redaksjonelle bilag.
3. Vær kritisk ved bruk av produkt- og firmanavn og lignende som er satt som navn på arrangementer, arrangementsteder eller tilsvarende. En eventuell bruk skal være journalistisk motivert.
4. Når konkurranser o.l. inngår som en del av det redaksjonelle stoffet, skal premiepresentasjonen ikke framstå som reklame.
5. Ta ikke inn annonser og annet kommersielt materiale i – eller ved – journalistiske tekster og bilder på en slik måte at det klare skillet mellom reklame og redaksjonelt innhold svekkes. Pekere og andre former for koplinger fra redaksjonelle områder til kommersielt materiale og annen ikke-redaksjonell informasjon skal være redaksjonelt begrunnet og tydelig merket.
6. Unngå ukritisk viderefremming av PR-stoff. En særlig aktsomhet og kildekritisk vurdering er nødvendig når redaksjonen mottar tips og materiale fra profesjonelle informasjonsleverandører. Dersom redaksjonen publiserer tekst, bilder, grafikk, lyd- eller videoopptak som er hentet fra PR-materiell, skal det gjøres oppmerksom på dette.
7. Sponsorer skal ikke ha innflytelse på redaksjonelt innhold. Reklameinnslag og sponsorpresentasjon i kringkasting skal skilles klart fra ordinær redaksjonell virksomhet. Når et program er sponset, skal publikum informeres om dette både foran og etter programmet. Nyhets- og aktualitetsprogrammer skal ikke sponses.
8. Utgifter til redaksjonell virksomhet skal som hovedregel betales av redaksjonen selv. Redaksjonelle medarbeidere bør bare unntaksvis delta på reiser som er betalt av utenforstående interesser. Det er god presseskikk på en nøytral måte å gjøre publikum kjent med unntak fra hovedregelen.
9. Redaksjonelle medarbeidere skal ikke motta penger, varer eller tjenester fra utenforstående som kan oppfattes å være kompensasjon for redaksjonelle ytelser.
10. Uavhengige produsenter og frilansere som selger journalistiske produkter, plikter å gjøre kjøper oppmerksom på eventuelle sponsorinntekter som er knyttet til produksjonen. De skal også gjøre oppmerksom på forbindelser som de måtte ha til bedrifter, organisasjoner eller personer som er berørt av programinnslaget eller artikkelen. Kjøper har på sin side et særlig ansvar for å forsikre seg om at innkjøpt stoff tilfredsstiller kravene til journalistisk uavhengighet og integritet.
11. Redaksjonell dekning av mediebedriftenes ikke-redaksjonelle virksomhet som markedsaktiviteter, salg av kommersielle biprodukter og lignende, skal skje etter de samme journalistiske kriterier som for alt annet stoff.
12. Oppretthold et klart skille mellom markedsaktiviteter og redaksjonelt arbeid. En mediebedrift må være varsom med å opptre som sponsor for arrangementer eller tiltak som den også dekker redaksjonelt. Redaksjonelle medarbeidere bør unnlate å påta seg ikke-journalistiske oppgaver knyttet til bedriftens sponsorvirksomhet. Sponsoravtaler må ikke ekskludere andre mediers adgang til kildene eller på andre måter begrense den frie nyhetsformidling.

Vedtatt av
NORSK PRESSEFORBUNDS STYRE
28. september 2007

*Den første Tekstreklameplakaten ble vedtatt av NPs hovedstyre i 1925.
Senere revidert i 1933, 1939, 1957, 1966, 1976, 1998, 2001 og 2007.*

Vedtekter for Pressens Faglige Utvalg

§ 1 Formål

Pressens Faglige Utvalg er opprettet av Norsk Presseforbund og har til formål å overvåke og fremme den etiske og faglige standard i norsk presse (trykt presse, nettpublikasjoner, radio og fjernsyn). Som et ledd i dette arbeidet vurderer Pressens Faglige Utvalg klager over norsk presses atferd og avgir sine uttalelser som offentliggjøres.

Utvalget kan også vurdere klager over institusjoners, organisasjoners og personers behandling av presse og pressefolk under deres utøvelse av sin informasjonsoppgave.

Kompetanseområdet for Pressens Faglige Utvalg omfatter i prinsippet alle massemedier.

§ 2 Retningslinjer

Som retningslinjer for sitt arbeid vil Pressens Faglige Utvalg legge til grunn: «Vær Varsom-plakaten», som ble vedtatt av Norsk Presseforbund i 1936 og senere revidert, siste gang i 2007, «Redaktørplakaten», utarbeidet i 1953 av Norske Avisers Landsforbund og Norsk Redaktørforening, revidert i 1973, og «Tekstreklameplakaten», vedtatt av Norsk Presseforbund i 2001.

§ 3 Sammensetning

Pressens Faglige Utvalg består av sju faste representanter, fire fra pressen og tre utenfra. Pressen er representert av to redaktører og to journalister. Utvalget har 10 vararepresentanter, hvorav fire fra allmennheten. Både utvalgets leder og øvrige medlemmer oppnevnes av Norsk Presseforbunds styre. Oppnevnelsen gjelder for to år om gangen regnet fra 1. juli det året de oppnevnes.

Et medlem er ugildt når særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans/hennes upartiskhet.

§ 4 Innsending av klage

Pressens Faglige Utvalg kan behandle klager fra enkeltpersoner, organisasjoner, institusjoner og myndigheter. Generalsekretæren i Norsk Presseforbund kan også be utvalget behandle saker av stor prinsipiell interesse, eller saker hvor det er rimelig å gi den eller de personer saken gjelder, bistand til å fremme den.

For innsending av klage gjelder en foreldelsesfrist på 3 måneder. Denne frist kan fravikes innenfor rimelig tid når klageren ikke har hatt anledning til å gjøre seg kjent med saken, og den er av prinsipiell betydning.

Klage sendes Norsk Presseforbund, Pressens Faglige Utvalg, Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo.

§ 5 Behandling av klagen

Det daglige arbeidet for Pressens Faglige Utvalg utføres av Norsk Presseforbunds sekretariat, hvis oppgave det er å forberede alle sakene for utvalget, foreta de nødvendige undersøkelser og sørge for at de fastsatte fristene overholdes og at utvalget behandler sakene så raskt som mulig.

Når en klage er kommet til sekretariatet, skal den først forelegges den parten det klages over. Hvis saken blir ordnet i minnelighet med klageren, sender partene melding om det til utvalget innen en frist på vanligvis to uker.

Hvis en minnelig ordning ikke kommer i stand, har den parten det klages over, en frist på en uke til å utforme det svaret som utvalget skal ha. Dette svaret forelegges klageren som også har en uke til eventuelle bemerkninger. Hvis klageren har brakt nye opplysninger eller synspunkter inn i saken i sitt tilsvarende, får den parten det klages over, en ukes frist til sitt endelige svar.

Når spesielle grunner tilsier det, kan det gis utsettelse med svar og tilsvarende. Slik grunn vil alltid foreligge når ansvarlig redaktør ikke har hatt adgang til å konferere med vedkommende medarbeider, eller når tidsfristen ikke sikrer en forsvarlig saksbehandling.

I utgangspunktet kan alle klage. Dersom klager ikke er identisk med den eller dem saken gjelder, skal det som hovedregel innhentes samtykke fra disse. Når særlige forhold tilsier det, kan PFU bestemme at klagen behandles uten at samtykke er innhentet. I slike saker skal PFU samtidig drøfte om det skal gjøres unntak også fra hovedregelen om offentlighet i § 6.

Når sakens dokumenter har vært gjort kjent for de interesserte parter, skal Pressens Faglige Utvalg gjennomdrøfte saken og forme en uttalelse med en fullstendig saksfremstilling og en konklusjon så konsist som mulig. Utvalget må ta en avgjørelse, enten enstemmig eller ved et flertall.

§ 6 Offentliggjøring av uttalelsen

Uttalelsene fra Pressens Faglige Utvalg er offentlige. God presseskikk tilsier at uttalelser som konkluderer med brudd eller kritikk, gjengis snarest mulig, i sin helhet og på godt synlig plass/i relevant sendetid i de medier saken gjelder. I trykt presse og i fjernsyn skal uttalelsen gjengis med den faste vignett med PFUs logo.

For elektroniske medier skal fellende eller kritiske uttalelser publiseres slik at sannsynligheten blir størst mulig for at de som hørte eller så den innklagede artikkel eller innslag, også hører eller ser uttalelsen. Det er god presseskikk å lagre fellede artikler eller innslag på en slik måte at brukere som henter dem fra arkiver, også blir gjort oppmerksom på uttalelsen.

Hvis et medium som ikke er med i Norsk Presseforbunds medlemsorganisasjoner ikke publiserer en fellende eller kritisk uttalelse, kunngjøres den på annen måte.

I særlige tilfeller, for eksempel når en offentliggjøring vil kunne krenke privatlivets fred, kan utvalget bestemme at uttalelsen ikke skal offentliggjøres, eller at den skal offentliggjøres på en slik måte at klagerens eller andre berørtes navn holdes utenfor.

§ 7 Finansiering

Pressens Faglige Utvalg får sine utgifter dekket av Norsk Presseforbund etter særskilt avtale mellom pressens organisasjoner.

§ 8 Ikrafttredelse

Disse vedtekter trådte i kraft 15. mars 1972 og er senere revidert 1. desember 1976, 21. november 1984, 2. desember 1987, 17. juni 1992, 11. november 1992, 22. november 1995, 9. juni 1997, 19. juni 1998, 31. mai 2000, 22. juni 2001, 28. november 2001 og 23. november 2007.

Når noe er gått galt

Både straffeloven og pressens selvdømmingsordning har bestemmelser om beriktigelse og beklagelse når det er gitt gale opplysninger eller fremsatt uholdbare påstander i trykt skrift.

Mens Vær Varsom-plakaten (§ 4.13) krever at feil snarest blir beklaget, regulerer straffelovens § 430 og Vær Varsom-plakatens §§ 4.14 - 4.15 retten til å imøtegå anførsler av faktisk art (imøtegåelsesretten). For oss i Verdens Gang innebærer dette at vi som hovedregel i våre reportasjer lar begge, eller flere, parter komme til orde samtidig. Vi skal anstrenge oss for å unngå enkilde-journalistikk så sant dette er mulig. Men det er uunngåelig at vi kan komme i skade for å bringe videre feilaktige opplysninger eller fremsette påstander som kan vise seg å være urettmessige eller uriktige. Når vi blir gjort oppmerksom på slike forhold, har vi plikt til å rette og beklage snarest mulig. Det er viktig at personer som henvender seg til oss med ønske om korrigeringer, blir vennlig og korrekt mottatt.

Det ligger i sakens natur at slike rettelser eller beklagelser vanligvis får beskjedent omfang, blant annet fordi tekstene ofte bare består av noen få setninger. Men loven og presseetikken krever at rettelser og beklagelser skal ha et omfang og et utstyr som står i forhold til utstyr og omfang av de feilaktige opplysninger. Til dette bruk er det forberedt vignetter med typografisk utstyr som skal identifisere rettelser, presiseringer og beklagelser.

Slikt utstyr må ikke brukes i utrensmål, eller bli et dominant trekk i vårt grafiske bilde. Derfor er det overlatt til vaksjefene å ta beslutning om bruk av vignettene «VG retter» og «VG presiserer».

Bruken av vignetten «VG beklager» kan bare skje etter beslutning av redaktørene.

De tre vignettene har ensartet utstyr og finnes i tre størrelser, en-, to- og trespalter med ramme som kan utvides. Hvilken spaltebredde som skal brukes, avhenger av tekstens lengde, den ønskede synbarhet og beregnet skade.

Den som tar beslutning om å bruke vignett-systemet (se ovenfor), tar også beslutning om spaltebredde ut fra ovennevnte hensyn.

Ærekrenkelser

Straffeloven av 22. mai 1902 nr. 10 23de Kapitel

- § 246** Den som rettsstridig ved ord eller handling krenker en annens æresfølelse eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder.
- § 247** Den som i ord eller handling optrer på en måte som er egnet til å skade en annens gode navn og rykte eller til å utsette ham for hat, ringeakt eller tap av den for hans stilling eller næring fornødne tillit, eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år. Er ærekrenkelsen forøvet i trykt skrift eller i kringkastingssending eller ellers under særdeles skjerpene omstendigheter, kan fengsel inntil 2 år anvendes.
- § 248** Har den efter § 247 skyldige handlet mod bedre Vidende, straffes han med Fængsel indtil 3 Aar. Under særdeles formildende Omstændigheder kan Bøder anvendes.
- § 249 1.** Straff efter §§ 246 og 247 kommer ikke til anvendelse dersom det føres bevis for beskyldningens sannhet.
- 2.** Selv om det føres sannhetsbevis som nevnt under 1, er beskyldningen straffbar dersom den er fremsatt uten at der var noen aktverdig grunn til det eller dersom den ellers er utilbørlig på grunn av formen eller måten den er fremsatt på eller av andre grunner.
- 3.** Straff efter §§ 246 og 247 kommer ikke til anvendelse på den som har vært pliktig eller nødsaget til å uttale sig eller som har uttalt sig til berettiget varetagelse av eget

eller andres tarv, dersom det godtgjøres at han i enhver henseende har vist tilbørlig aktsomhet.

4. Bevis for sannheten av en beskyldning tillates ikke ført a) for straffbar handling som den beskyldte er frikjent for ved endelig innenlandsk eller utenlandsk dom. b) dersom retten enstemmig finner det utvilsomt at beskyldningen er utilbørlig uansett dens sannhet og at nektelse av bevisførsel er ønskelig av hensyn til den fornærmede. Sådanne bevisførsel må aldri nektes dersom påtalemyndigheten eller saksøkeren på forhånd har tilkjennegitt at der vil bli påstått straff etter § 248 eller at der bare vil bli gjort borgerlige rettskrav gjeldende.
5. Når bevisførsel om sannheten av en beskyldning er nektet, er der heller ikke adgang til bevisførsel om hvorvidt tiltalte (saksøkte) har trodd eller hatt grunn til å tro på beskyldningens sannhet.

§ 250 Er ærekrenkelsen fremkalt av den fornærmede selv ved utilbørlig adferd eller gjengjeldt med en legemskrenkelse eller ærekrenkelse, kan straff bortfalle.

§ 251 Forbrytelser som omhandles i dette kapitel, påtales alene av det offentlige når det begjæres av fornærmede og finnes påkrevet av almene hensyn. Påtalen kan begrenses til bare å gjelde påstand om at ærekrenkelsen skal erklæres for død og maktesløs (jfr. § 253). Det offentlige kan dog uten begjæring av noen fornærmet påtale en ærekrenkelse, som er rettet mot en ubestemt krets eller et større antall personer, når det finnes påkrevet av almene hensyn. Det samme gjelder når ærekrenkelsen er forøvet mot noen under utførelsen av offentlig tjeneste eller i anledning av tjenestehandling, eller når noen som enten er eller på den tid det handles om, var offentlig tjenestemann, beskyldes for en handling eller et forhold som kunde pådra ham straff eller tjenestens tap.

§ 252 De handlinger som er betegnet som straffbare i §§ 247 og 248, blir også å straffe, når de er rettet mot en avdøds minne. Dog blir her straffen i det i § 247 omhandlede tilfelle å nedsette til bøter og i det i § 248 omhandlede til bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Berettiget til å begjære og reise påtale er den avdødes ektefelle, foreldre, barn, søsken og arvinger.

§ 253.1. Når det har vært adgang til å føre bevis for sannheten av en beskyldning og beviset ikke er ført, kan den fornærmete forlange at beskyldningen blir erklært død og maktesløs (mortifisert) dersom ikke annet følger av lov.

2. Krav om mortifikasjon skal avvises når den som har satt fram beskyldningen tar den tilbake før hovedforhandlingen på en måte som retten finner tilfredsstillende for den fornærmete.

3. Krav om mortifikasjon skal videre avvises:

- a) Når beskyldningen er framkommet i en dom, kjennelse, rettslig beslutning eller annen dommerhandling.
- b) Når beskyldningen er satt fram av et vitne under forklaring i rettsmøte eller for politi eller påtalemyndighet eller en granskingskommisjon som nevnt i bokstav d, eller av en part, prosessfullmektig, aktor, forsvarer, oppnevnt sakkyndig eller personundersøker eller av en tjenestemann ved påtalemyndigheten eller politiet under rettergang eller etterforskning. I disse tilfelle skal likevel kravet om mortifikasjon ikke avvises når retten finner at den fornærmede bør få sannheten av beskyldningen prøvd i mortifikasjonssak mot saksøkte eller at uttalelsen ligger utenfor sakens ramme.
- c) Når beskyldningen er framkommet i en skriftlig uttalelse fra Stortingets ombudsmann for forvaltningen.
- d) Når beskyldningen er framkommet i en uttalelse fra en granskingskommisjon, et kontrollutvalg eller et annet organ som er oppnevnt av Kongen, Stortinget, et departement eller en fylkesmann for å granske faktiske forhold med sikte på å avdekke lovbrudd eller kritikkverdige forhold. Kongen kan bestemme at det samme skal gjelde for et kontrollorgan som er oppnevnt av andre offentlige myndigheter enn de som er nevnt i første punktum. For beskyldninger som fremsettes under granskingen, gjelder bokstav b annet punktum tilsvarende.

4. Når det er satt fram krav om straff for beskyldningen, kan krav om mortifikasjon ikke avvises etter nr. 2 eller 3 med mindre straffekravet blir avvist eller forkastet.

§ 254 Ansvar for ærekrenkelse forøvd i blad eller tidsskrift som er trykt i riket, omfatter ikke den som bare har deltatt ved teknisk framstilling eller distribusjon av skriftet. Tilsvarende gjelder for kringkastingssending. Opphevet ved lov 12 des. 1958 nr. 1, tilføyd ved lov 23. mars 1973 nr. 17, endret ved lov 13. juni 1980 nr. 36.

Forseelser i trykt skrift

Straffeloven av 22. mai 1902 nr. 10. 43de Kapitel.

- § 428** Den, som unnlader at angive sit Navn eller Firma samt Trykkestedet paa et af ham trykt Skrift - med Undtagelse af Stemmesedler, Prisangivelser, Formularer og lignende - eller gjør en uriktig Angivelse, straffes med Bøder.
- § 429** Er det i et blad eller tidsskrift ikke angitt hvem som er redaktør, straffes redaktøren og forleggeren med bøter. Er en annen person enn den virkelige redaktør angitt, straffes både denne og forleggeren med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. På samme måte straffes også den som uriktig er angitt som redaktør, såfremt angivelsen er skjedd med hans samtykke.
- § 430** Med bøter straffes redaktøren av et blad eller tidsskrift, når han vegrer seg for å oppta uforandret en imøtegåelse av anførsler av faktisk art i bladet eller tidsskriftet, såfremt det innen 1 år forlanges av noen som anførselene umiddelbart vedkommer, og imøtegåelsen begrenser seg til anførsler av faktisk art og ikke inneholder noe straffbart. Redaktøren kan dessuten tilpliktes under løpende mulkt å oppta imøtegåelsen. Vegring anses for å finne sted så fremt imøtegåelsen ikke er opptatt i det første eller annet nummer av bladet, for tidsskrifter det første nummer som ikke var ferdig til trykning da imøtegåelsen ble forlangt, på et like iøynefallende sted som det imøtegatte og for øvrig på slik måte og med slikt utstyr som god presseskikk tilsier. Offentlig Paatale finder alene Sted efter fornærmedes Begjæring.
- § 430a** Med bøter straffes redaktøren når han, uaktet hans blad eller tidsskrift har inntatt eller gjengitt en ærekrenkelse og denne har foranlediget straff, mortifikasjon eller forlik, ikke på forlangende av den fornærmede inntar domsslutningen, domsgrunnene eller forliket uten vederlag og i spissen av bladet eller tidsskriftet. Det skal gjøres innen en uke efterat avskrift er mottatt eller om det ikke er mulig, i det første nummer eller hefte som derefter kommer ut. Forlangende om inntagelse må være fremsatt innen et år efter dommen eller forliket. Hvor det gjelder offentliggjørelse som har funnet sted senere enn dommen eller forliket, må forlangendet være fremsatt innen et år efter offentliggjørelsen. Bestemmelsene i § 430 annet punktum får tilsvarende anvendelse. Foranstående bestemmelser får tilsvarende anvendelse ved forbrytelse mot § 130. Offentlig påtale finner bare sted efter fornærmedes begjæring.
- § 431** Redaktøren av et blad eller tidsskrift straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder såfremt bladet eller tidsskriftet offentliggjør noe som ville ha pådradd redaktøren straffansvar etter noen annen lovbestemmelse om han hadde kjent innholdet. Dog er han straffri såfremt han godtgjør at det ikke kan legges ham noe til last med hensyn til kontroll med innholdet av skriftet eller tilsyn med eller rettledning eller instruks for hans stedfortreder, medarbeidere eller underordnede. I gjentakelsestilfelle eller når det foreligger særdeles skjerpene omstendigheter, kan fengsel inntil 6 måneder anvendes. Det kan dog ikke ilegges strengere straff enn etter den lovbestemmelse som ville ha vært anvendelig om redaktøren hadde kjent innholdet. Ved offentligjøring gjennom kringkastingssending får disse bestemmelser tilsvarende anvendelse for kringkastingssjef, programdirektør og ansvarlig leder for programavdeling eller distriktskontor. Om påtalen gjelder det samme som om påtale av den lovovertrædelse skriftet eller sendingen inneholder.
- § 432** Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes den som i trykt skrift forsettlig eller grovt uaktsomt gjengir eller medvirker til å gjengi retters forhandlinger eller forsettlig gjengir eller medvirker til å gjengi andre offentlige myndigheters forhandlinger slik at gjengivelsen av det som er uttalt eller foregått, på grunn av overdrivelser, utelatelser, tilføyelser, innskutte bemerkninger eller på annen måte fremtrer som grovt uriktig eller grovt misvisende. I gjentakelsestilfelle eller når det foreligger særdeles skjerpene omstendigheter, kan fengsel inntil 6 måneder anvendes. Straffen kan falle bort når gjengivelsen er trykt i blad eller tidsskrift og blir beriktiget på fremtredende plass i bladet eller tidsskriftet snarest mulig etter at redaktøren er blitt kjent med den rette sammenheng. Var overtrædelsen ikke forsettlig, kommer straff i så fall ikke til anvendelse.
- § 433** Den som opptrykker, falholder, frembyr til utleie eller søker alminnelig utbredt et trykt skrift som er erklært beslaglagt eller inndratt som stridende mot §§ 246-248, jfr. § 252, eller § 390, eller som på annet grunnlag er erklært beslaglagt eller inndratt for mindre enn 15 år siden, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Påtale finner bare sted når allmenne hensyn krever det.

- § 434** Den, som undlader, saasart Uddelingen eller Forsendelsen af et af ham udgivet offentligt Blad, Tidsskrift eller Flyveblad er begyndt, at tilstille Stedets Politi et Eksemplar, straffes med Bøder. Denne Forskrift finder ikke Anvendelse paa Skrifter, som udelukkende Omhandler Videnskab, Kunst eller Næringsdrift eller indeholder Meddelelser fra offentlige Myndigheder.
- § 435** I de tilfelle som er omhandlet i § 433, skal skriftet alltid inndras overensstemmende med reglene i § 38. I de tilfelle som er omhandlet i §§ 428, 429 og 432 kan det samme besluttes. Sak om inndragning etter første ledd første punktum reises bare når allmenne hensyn krever det.
- § 436** Ved redaktør av et blad eller tidsskrift forstås i dette kapitel den som treffer avgjørelse om skriftets innhold eller om en del av dette, enten han betegnes som redaktør eller som utgiver eller på annen måte.

Etter at Norge ratifiserte Konvensjonen om europeiske menneskerettigheter i 1999, ble konvensjonen norsk lov. Der det er motstrid mellom opprinnelige norske lover og bestemmelsene i EMK, skal EMK følges. Dette har ført til at domstolen i Strasbourg har overprøvd flere dommer som norsk Høyesterett har avsagt mot norske medier. Den sentrale bestemmelsen i EMK som danner grunnlag for den nye rettsforståelsen er:

EMK ARTIKKEL 10

- (1) Enhver har rett til ytringsfrihet. Denne rett skal omfatte frihet til å ha meninger og til å motta og meddele opplysninger og ideer uten inngrep av offentlig myndighet og uten hensyn til grenser. Denne artikkel skal ikke hindre stater fra å kreve lisensiering av kringkasting, fjernsyn eller kinoforetak.
- (2) Fordi utøvelsen av disse friheter medfører plikter og ansvar, kan den bli undergitt slike formregler, vilkår, innskrenkninger eller straffer som er foreskrevet ved lov og som er nødvendige i et demokratisk samfunn av hensyn til den nasjonale sikkerhet, territoriale integritet eller offentlige trygghet, for å forebygge uorden eller kriminalitet, for å beskytte helse eller moral, for å verne andres omdømme eller rettigheter, for å forebygge at fortrolige opplysninger.

ETISKE RETNINGSLINJER

VGs omdømme og troverdighet som et uavhengig og kritisk nyhetsmedium er avhengig av at alle medarbeidere opptrer med høyeste grad av integritet. Disse etiske retningslinjene slår fast hvilke prinsipper som gjelder for ansatte i VG. Ved å etterleve dem bidrar hver enkelt til å oppfylle visjonen om at Mediehuset VG skal oppleves som Norges fremste leverandør av nyheter, underholdning og nyttestoff gjennom døgnet.

Ved tvil om hva som gjelder eller hva som er riktig å gjøre – ta saken opp med nærmeste leder. For øvrig henvises det til "God VG skikk – trafikkregler for redaksjonen i Verdens Gang" og "Arbeidsreglement for VG". Begge heftene er tilgjengelige på VG-intra.

1. VGs ansatte skal opptre med respekt og integritet overfor alle man kommer i kontakt med (kolleger, kilder, lesere, kunder, annonsører, leverandører).
2. I VG aksepteres ikke noen form for trakassering, diskriminering eller annen adferd som kan oppleves som truende eller nedverdiggende. Kjøp av seksuelle tjenester, bruk av narkotika eller handlinger som er i strid med norsk lov aksepteres ikke. Dette gjelder enten den VG-ansatte er på oppdrag i eller utenfor Norge.
3. VGs ansatte skal aldri utnytte sin stilling for å oppnå personlige fordeler for seg selv, familiemedlemmer eller personer i nær omgangskrets.
4. VGs ansatte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom VGs interesser og personlige interesser.
5. Som VG-ansatt skal du ikke ta i mot penger, gaver eller andre ytelser fra kilder eller forretningsforbindelser som vil kunne påvirke, eller oppfattes å kunne påvirke, din integritet eller uavhengighet.
6. Ansatte i VG skal som hovedregel ikke delta på reiser som er betalt av utenforstående. Unntak skal avklares med øverste leder.
7. Arrangement og aktiviteter vi inviterer våre forbindelser til, må ikke være av en karakter eller ha et omfang som skaper etiske problemstillinger for mottakeren og/eller VG.
8. I VG skal de ansatte kunne ta opp kritikkverdige forhold, bekymringsmeldinger og/eller mistanker om lovbrudd – uten at det skal ha noen konsekvenser for den som "varsler". Normalt skal slike henvendelser gå til nærmeste overordnede, eller til en annen overordnet dersom det i en gitt situasjon er mest hensiktsmessig.
9. VGs ansatte skal bidra til et godt arbeidsmiljø gjennom åpenhet, ærlighet og utvist toleranse.
10. Ved etiske dilemma – still følgende kontrollspørsmål:
 - Et det lovlig?
 - Er det nødvendig?
 - Kan det forsvares?

Gjeldende fra februar 2008.